

О. В. Батрак,
асистент кафедри фінансів та фінансово-економічної безпеки,
Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
ORCID ID: 0000-0003-1386-0461

DOI: 10.32702/2306-6806.2020.4.241

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ ДІАГНОСТИКИ ШВЕЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ У СИСТЕМІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ

О. Batrak,
Assistant of the Department of Finance and Financial and Economic Security,
Kyiv National University of Technology and Design

FINANCIAL STABILITY AS AN OBJECT OF DIAGNOSTICS OF GARMENT ENTERPRISES IN THE ANTICRISIS MANAGEMENT SYSTEM

Предметом дослідження є теоретичні засади, методичні основи і практичні аспекти діагностики фінансової стійкості швейних підприємств у системі антикризового управління. Методологічною та інформаційною основою роботи є наукові праці, матеріали періодичних видань, ресурси Internet, публічна фінансова звітність двадцяти трьох підприємств швейної галузі за десятирічний період. При проведенні дослідження використано методи аналізу і синтезу, табличного відображення даних.

Метою статті є дослідження фінансової стійкості як об'єкта діагностики швейних підприємств та інструмента антикризового управління.

На підставі узагальнення теоретичного матеріалу і практичного досвіду доведено, що діагностика фінансової стійкості та кризових ситуацій є тісно пов'язаними поняттями, закладеними у такій дефініції, яка пропонується: криза — це стан, коли існує відставання пристосування підприємства до змін внутрішнього і зовнішнього середовища, що супроводжується втратою його стійкості. Опрацювання репрезентативної вибірки дозволило дійти висновку, що менше ніж третина швейних підприємств має нестійкий фінансовий стан, решта — передкризовий і кризовий стан. Ознаками фінансової нестійкості в умовах досліджуваних підприємств є: низькі показники платоспроможності (навіть за умови високої концентрації власного капіталу), від'ємні значення робочого капіталу і власного капіталу, недостатня забезпеченість запасів власним оборотним капіталом. Для відновлення фінансової стійкості швейних підприємств необхідно застосовувати гнучкі моделі та інструменти управління залежно від життєвого циклу кризи: стабілізація ситуації, реструктуризація активів і зобов'язань, зниження імовірності банкрутства, попередження банкрутства, санація, відновлення платоспроможності, профілактика (упередження) виникнення кризи у майбутньому.

The garment industry performs important socio-economic functions as it satisfies the needs of the public in clothing and other consumer goods. Despite the steady demand for the products of the industry, it is in crisis due to the high competition with imported goods, high deterioration of the assets of fixed assets, lagging behind the advanced technologies of production of clothing, low solvent demand and so on. In a crisis situation in the garment industry of Ukraine, it is important to create conditions for the safe development of its business entities, to identify threats in advance, to prevent or reduce the manifestation of their negative consequences.

The subject of the research is theoretical foundations, methodological bases and practical aspects of diagnostics of financial stability of garment enterprises in the system of crisis management. The methodological and informational basis of the work are scientific works, periodicals, Internet resources, public financial statements of twenty-three enterprises of the garment industry over a ten-year period. The study used the methods of analysis and synthesis, tabular display of data.

The purpose of this article is to investigate financial sustainability as an object of diagnostics of garment enterprises and a tool for crisis management.

On the basis of generalization of theoretical material and practical experience, it is proved that diagnostics of financial stability and crisis situations are closely related concepts laid down in the following definition: is accompanied by a loss of its stability.

The analysis of a representative sample made it possible to conclude that less than a third of garment enterprises have an unstable financial position, the rest — a pre-crisis and crisis state. Signs of financial instability in the conditions of the surveyed enterprises are: low solvency ratios (even with high concentration of equity), negative working capital and equity, insufficient stock of working capital.

In order to restore the financial stability of the garment companies, flexible models and management tools should be applied depending on the life cycle of the crisis: stabilization of the situation, restructuring of assets and liabilities, reduction of bankruptcy probability, bankruptcy prevention, rehabilitation, recovery of solvency, prevention.

Ключові слова: діагностика, фінансова стійкість, швейні підприємства, система, антикризове управління.

Key words: diagnostics, financial stability, garment enterprises, system, anticrisis management.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Галузі національної економіки суттєво різняться своєю реакцією на зміну зовнішнього середовища і стресостійкістю. Швейна промисловість виконує важливі соціально-економічні функції, оскільки задовольняє потреби населення в одязі та інших товарів споживчого призначення. Незважаючи на стійкий попит на продукцію галузі, вона знаходиться у кризовій ситуації через високу конкуренцію з імпортними товарами, високу зношеність об'єктів основних засобів, відставання від передових технологій виробництва одягу, низький платоспроможний попит тощо. В умовах кризової ситуації у швейній промисловості України важливо створити умови для безпечного розвитку її суб'єктів господарювання, завчасно виявляти загрози, упереджувати або зменшувати прояв їх негативних наслідків. Інструментом вирішення зазначеного завдання є фінансова діагностика, якій притаманні функції: спостереження за чинниками зовнішнього середовища, конкурентної позиції, моніторингу фінансового стану підприємств, ідентифікації етапу розвитку кризових явищ тощо. Результатом функціонування системи фінансової діагностики є надання інформації для розробки антикризової політики.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ, В ЯКИХ ЗАПОЧАТКОВАНО РОЗВ'ЯЗАННЯ ДАНОЇ ПРОБЛЕМИ І НА ЯКІ СПИРАЄТЬСЯ АВТОР, ВИДІЛЕНІ НЕ ВИРІШЕНИХ РАΝІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОЗНАЧЕНА СТАТТЯ

Питання фінансової діагностики швейних підприємств в системі антикризового управління розглядаються багатьма вченими. Лойко Д.М., Фомін О.О. досліджує його скрізь призму економічної безпеки суб'єкта господарювання, обумовленої "достатнім рівнем ефективності використання наявних ресурсів, який забезпечує стабільний розвиток підприємства за рахунок його адаптації до умов функціонування та ефективної

протидії загрозам і негативним впливам зовнішнього та внутрішнього середовища на основі мінімізації втрат з метою реалізації обраної стратегії діяльності" [1].

Одним із чинників виникнення кризи є недостатнє використання фінансового потенціалу вітчизняних швейних підприємств. Серед основних чинників, які стримують його розвиток, Янковець Т.М., Бондаренко А.С. зазначають: військово-політичне напруження на сході країни; високі витрати виробництва; проблеми кадрів, пов'язані з їх віковою структурою; сировинна залежність від імпортованої сировини; конкурентний тиск з боку більш дешевої і менш якісної імпоротної продукції; поширення операцій виробництва і реалізації швейної продукції в нелегальному секторі; брак інвестицій і інновацій [2, с. 148].

Ряд публікацій присвячено розробці економічної політики за етапами життєвого циклу кризової ситуації. Погоджуємося з Маслак О.О., Гром'як О.Б., що "в умовах невизначеності середовища функціонування та динамічності його розвитку у передкризові, кризові та посткризові періоди, виникає необхідність у використанні ефективної управлінської технології, котра б дала змогу оперативно оцінити ймовірність настання кризи, чи виявити її тип за існуючими ознаками" [3, с. 127]. Гаrafoнова О.І., Янковий Р.В. зазначають, що "вибір відповідної стратегії має ґрунтуватися на заздалегідь вибраній місії антикризової політики та економічному діагнозі різних компонентів потенціалу підприємства, внутрішні та зовнішні параметри впливу мають зробити цей процес максимально об'єктивним та ефективним" [4, с. 69]. Моргулець О.Б. пропонує бізнес-модель, впровадження якої дозволить провести реструктуризацію швейних підприємств, як передумови їх виживання, на основі управління обсягом виробництва і рентабельністю [5].

Проведення діагностики фінансової стійкості швейних підприємств потребує відповідного методичного забезпечення. Під час вибору методів та моделей діагностики, як зазначають Костіна О.М., Майборода О.Є., необхідно враховувати цілі, вихідні цілі суб'єктів, особливості об'єктів аналізу, специфіку діяльності підприємств, їх потенційні можливості щодо уникнення або зниження ризику настання кризової ситуації [6, с. 96].

Таблиця 1. Показники швейних підприємств, що характеризують їх фінансову стійкість, за середніми даними 2009–2018 рр.

№ з/п	Назва підприємства	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Коефіцієнт проміжної ліквідності	Коефіцієнт покриття	Частка власного капіталу	Коефіцієнт співвідношення довго- і короткострокових пасивів	Коефіцієнт маневреності робочого капіталу	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Коефіцієнт забезпеченості запасів ВОК	Тип фінансової стійкості
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	ПрАТ «Швейна фабрика» Прометей»	0,849	4,800	18,96	0,981	80,62	0,06	0,30	1,36	1,0
2	ПрАТ «Чернігівська швейна фабрика «Елегант»	2,172	3,022	4,446	0,831	6,92	0,60	0,53	2,54	1,1
3	ПрАТ «Івано-Франківське виробничо-торгівельне швейне підприємство «Галичина»	2,026	2,846	4,756	0,887	13,34	0,59	0,29	1,09	1,3
4	ПрАТ «Фастівське швейне підприємство «Козак»	0,652	2,653	6,588	0,912	16,24	0,10	0,35	1,30	1,4
5	ПрАТ «Швейне підприємство «Юність»	1,070	11,642	117,7	0,135	240,8	0,00	-3,39	1,10	1,9
6	ПрАТ «Швейна фабрика «Ніна»	0,190	0,976	2,193	0,564	1,57	0,16	0,79	1,25	2,2
7	ПрАТ «Швейна фабрика «Воронін»	0,291	1,091	2,733	0,762	4,89	0,17	0,45	1,03	2,4
8	ПАТ «Луцьке виробничо-торгівельне швейне підприємство «Волинь»	0,543	0,988	2,351	0,790	8,17	-0,09	-0,03	0,18	2,8
9	ПАТ «Городоцька швейна фабрика»	0,229	0,845	1,102	0,680	2,74	0,13	-0,04	-0,91	2,9
10	ПрАТ «Літківська швейна фабрика «Любич»	0,520	4,255	8,893	0,666	11,10	0,02	-3,72	-0,35	3,1
11	ПрАТ «Швейна фабрика «Зорянка»	0,496	0,763	1,363	0,498	1,83	5,77	0,15	0,53	3,1
12	ПрАТ «Новолинська швейна фабрика»	0,428	0,592	1,160	0,655	2,11	0,42	0,05	0,06	3,1
13	ПАТ «Могилів-Подільська швейна фабрика «Аліса»	0,042	16,057	17,89	0,471	34,83	0,00	0,64	2,40	3,4
14	ПрАТ «Ужгородська швейна фабрика»	0,010	0,167	0,306	-0,444	-0,16	-0,01	2,77	-16,30	3,7
15	ПрАТ «Коломийська швейна фабрика»	0,120	0,493	0,979	0,338	0,69	-2,79	-0,58	-0,39	3,8
16	ПрАТ «Лебединська швейна фабрика»	0,120	0,298	0,757	0,308	0,76	0,44	-3,36	-0,55	3,8
17	ПрАТ «Добрянська швейна фабрика «Полісся»	0,005	0,099	0,663	0,316	0,48	-0,02	-0,75	-0,61	4,0
18	ПрАТ «Прилуцька швейна фабрика»	0,127	0,337	0,642	0,592	2,38	0,39	-0,39	-2,86	4,0
19	ПАТ «Швейна фабрика Лібовнера»	0,048	0,134	0,725	0,611	1,96	-0,13	-0,21	-0,58	4,0
20	ПрАТ «Бориславська швейна фабрика «Спецодяг»	0,150	0,289	0,641	0,360	0,83	-1,16	3,10	-6,30	4,0
21	ПАТ «Золочівська швейна фабрика»	0,004	0,088	0,101	-1,249	-0,49	-0,01	1,96	-42,69	4,0
22	ПрАТ «Чортківська швейна фабрика»	0,000	0,135	0,627	0,876	9,13	0,00	-0,09	-8,33	4,0
23	ПрАТ «Стрийська швейна фабрика «Стрітекс»	0,237	0,531	0,834	0,104	0,20	-3,87	0,28	-0,62	4,0

Джерело: власні розрахунки.

Корольов Ю.Ю. акцентує увагу на необхідності розробки органами державного управління інтегральних методик оцінки ймовірності банкрутства, які забезпечуватимуть точність і достовірність одержуваних прогнозів [7, с. 118].

Високо оцінюючи науковий доробок зазначених авторів, слід визнати недостатню увагу до прикладних досліджень фінансової стійкості швейних підприємств, які би слугували підставою для уточнення методик діагностики кризових ситуацій в галузі та розробки відповідних політик.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є дослідження фінансової стійкості як об'єкта діагностики швейних підприємств та інструмента антикризового управління.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБГРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Для проведення діагностики фінансової стійкості підприємств у кризових умовах застосовують різні підходи. Городня Т.А., Піддубчишин О.М. указують на можливість використання моделей прогнозування ймовірності банкрутства, таксономічних досліджень, які об'єднують певні економічні показники залежно від галузевої приналежності підприємств [8, с. 183]. Олександренко І.В. акцентує увагу на двох основних методах: по-перше, інтегральні оцінки, які порівнюються з пороговими значеннями залежно від гостроти кризової ситуації; по-друге, аналіз показників фінансового стану підприємства на предмет їх відповідності нормативним значенням, усталеним в теорії і на практиці [9, с. 144].

Погоджуємося з Надьон Г.О., що криза в діяльності підприємства розгортається за власним циклом, який може повторюватися в часі [10, с. 53]. Інтенсивність прояву кризи в діяльності підприємства має оцінюватися за симптомами, оцінка яких допоможе поставити діагноз: передкризовий стан, кризове явище, кризова ситуація, кризовий стан, післякризовий стан. Виходячи з попереджувальної функції фінансової діагностики, її головним завданням є виявлення передкризових ситуацій.

Погоджуємося з Надьон Г.О., що криза в діяльності підприємства розгортається за власним циклом, який може повторюватися в часі [10, с. 53]. Інтенсивність прояву кризи в діяльності підприємства має оцінюватися за симптомами, оцінка яких допоможе поставити діагноз: передкризовий стан, кризове явище, кризова ситуація, кризовий стан, післякризовий стан. Виходячи з попереджувальної функції фінансової діагностики, її головним завданням є виявлення передкризових ситуацій.

ацій, коли накопичені проблеми активізують розвиток кризи і його можна блокувати шляхом вжиття відповідних заходів.

У таблиці 1 наведено показники, що характеризують фінансову стійкість досліджуваних підприємств.

Абсолютний тип фінансової стійкості (1,0) протягом всього досліджуваного періоду (2009—2018 рр.) має ПрАТ "Швейна фабрика "Прометей". Дане підприємство характеризувалося надлишком ліквідності і часткою власного капіталу, яке наближається до 1,0 (середнє значення 0,981). Це підприємство має найбільше співвідношення довго- і короткострокових пасивів (80,62%), поряд з ПрАТ "Швейне підприємство" Юність" (240,8%). Зазначені показники можна інтерпретувати так: частка короткострокових залучених коштів у фінансуванні першого підприємства не перевищує 20%, а аномальні значення коефіцієнту по другому підприємству визначаються від'ємним значенням власного капіталу протягом 2015—2018 рр.

Середньоарифметичні значення, які можна округлити до 1,0 за правилами математики, мають: ПрАТ "Чернігівська швейна фабрика" Елегант" (1,1), ПрАТ "Івано-Франківське виробничо-торгівельне швейне підприємство" Галичина" (1,3), ПрАТ "Фастівське швейне підприємство" Козак" (1,4). У зазначених вище підприємств показник абсолютної ліквідності значно перевищує загальноприйнятний рівень (0,2) — від 3,26 разів (ПрАТ "Фастівське швейне підприємство" Козак") до 10,86 разів (ПрАТ "Чернігівська швейна фабрика" Елегант"). Надлишкову ліквідність зазначених підприємств можна пояснити здійсненням не лише виробничої, але і торгівельної діяльності, як роздрібною, так і оптовою.

Нестійкий фінансовий стан із середньорічними оцінками мають ПрАТ "Швейна фабрика" Ніна" (2,2 бали), ПрАТ "Швейна фабрика" Воронін" (2,4 бали). У цих підприємств показники ліквідності знаходяться у загальноприйнятних межах (коефіцієнт абсолютної ліквідності близько 0,2, проміжної ліквідності — близько 1,0, коефіцієнт покриття — 2,0). Утім, незважаючи на відповідність усталеним уявленням, коефіцієнт співвідношення довго- і короткострокових пасивів швейної фабрики "Воронін" (4,89) більше, ніж вдвічі порівняно зі швейною фабрикою "Ніна" (1,57).

Близьким до передкризового є: фінансовий стан ПАТ "Луцьке виробничо-торгівельне швейне підприємство" Волинь" (комплексна оцінка 2,8), ПАТ "Городоцька швейна фабрика" (комплексна оцінка 2,9). Відмінними особливостями зазначених підприємств є: від'ємні значення коефіцієнту маневреності робочого капіталу, коефіцієнту маневреності власного капіталу, коефіцієнту забезпеченості запасів ВОК (власного оборотного капіталу).

Середнє значення комплексної оцінки фінансової стійкості (3,1) мають такі підприємства: ПрАТ "Літківська швейна фабрика" Любич", ПрАТ "Швейна фабрика "Зорянка", ПрАТ "Нововолинська швейна фабрика". Загальними ознаками для всіх підприємств є: високе значення коефіцієнта абсолютної ліквідності (від 0,428 до 0,520), що вдвічі більше загальноприйнятих норм на фоні низьких показників коефіцієнта покриття, що значно менше 2,0: ПрАТ "Швейна фабрика" Зорянка" — 1,363, ПрАТ "Нововолинська швейна фабрика" — 1,160. Специфічними є відмінності ПрАТ "Літківська швейна фабрика" Любич", у якій коефіцієнт покриття (8,893) більше, ніж у чотири рази перевищує нормативне значення (2,0). Водночас середні значення коефіцієнту маневреності власного капіталу і коефіцієнту забезпеченості запасів ВОК є від'ємними: відповідно (-3,72) і (-0,35). Це пояснюється від'ємними значеннями ВОК протягом 2012—2014 рр.

Середні значення показника фінансової стійкості від 3,4 до 3,8 мають: ПАТ "Могилів-Подільська швейна фабрика "Аліса", ПрАТ "Ужгородська швейна фабрика", ПрАТ "Коломийська швейна фабрика", ПрАТ "Лебе-

динська швейна фабрика". У зазначених підприємств значення показника абсолютної ліквідності знаходяться в інтервалі (0,010-0,120), що менше нормативного значення 0,2. Коефіцієнт проміжної ліквідності в умовах усіх підприємств, за виключенням ПАТ "Могилів-Подільська швейна фабрика "Аліса", значно менше 1 (0,167—0,493), коефіцієнт покриття значно менше 2 (0,306—0,979), частка власного капіталу менше 0,5 (0,308—0,471), а в умовах ПрАТ "Ужгородська швейна фабрика" — від'ємна (-0,444). ПАТ "Могилів-Подільська швейна фабрика "Аліса" має аномальні значення коефіцієнта проміжної ліквідності і коефіцієнта покриття (відповідно 16,057 і 17,89) на фоні низького значення коефіцієнта абсолютної ліквідності (0,042) і високого значення коефіцієнта співвідношення довго- і короткострокових пасивів (34,83), що пояснюється одночасно низьким обсягом високоліквідних активів і короткострокових зобов'язань.

Стійким кризовим станом характеризуються 7 досліджуваних підприємств, або 30,4% їх загальної чисельності: ПрАТ "Добрянська швейна фабрика "Полісся", ПрАТ "Прилуцька швейна фабрика", ПАТ "Швейна фабрика Лібовнера", ПрАТ "Бориславська швейна фабрика "Спецоद्यг", ПАТ "Золочівська швейна фабрика", ПрАТ "Чортківська швейна фабрика", ПрАТ "Стрийська швейна фабрика "Стрітекс".

Спільними для усіх підприємств зазначеної групи є: низькі значення коефіцієнта абсолютної ліквідності (до 0,127), окрім ПрАТ "Стрийська швейна фабрика "Стрітекс" (0,237), коефіцієнта проміжної ліквідності (0,088—0,531), коефіцієнта покриття (0,101—0,834). Питомою вага власного капіталу є диференційованою: від'ємною вона є в умовах ПАТ "Золочівська швейна фабрика" (-1,249), низькою — на підприємствах: ПрАТ "Стрийська швейна фабрика "Стрітекс" (0,104), ПрАТ "Добрянська швейна фабрика "Полісся" (0,316), ПрАТ "Бориславська швейна фабрика "Спецоद्यг" (0,360), достатньою — на підприємствах: ПрАТ "Прилуцька швейна фабрика" (0,592), ПАТ "Швейна фабрика Лібовнера" (0,611), ПрАТ "Чортківська швейна фабрика" (0,876). Усі, без винятку, підприємства з комплексною оцінкою "4" мали від'ємні значення власного оборотного/власного капіталу.

ВИСНОВКИ З ПРОВЕДЕНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ЦЬОМУ НАПРЯМІ

1. На підставі узагальнення теоретичного матеріалу і практичного досвіду доведено, що діагностика фінансової стійкості та кризових ситуацій є тісно пов'язаними поняттями, закладеними у наступній дефініції, яка пропонується: криза — це стан, коли існує відставання пристосування підприємства до змін внутрішнього і зовнішнього середовища, що супроводжується втратою його стійкості.

2. Дослідження показників діяльності двадцяти трьох підприємств швейної промисловості України протягом десятирічного періоду дозволило дійти висновку, що менше ніж третина з них має нестійкий фінансовий стан, решта — передкризовий і кризовий стан.

3. Ознаками фінансової нестійкості в умовах досліджуваних підприємств є: низькі показники платоспроможності (навіть за умови високої концентрації власного капіталу), від'ємні значення робочого капіталу і власного капіталу, недостатня забезпеченість запасів власним оборотним капіталом.

4. Для відновлення фінансової стійкості швейних підприємств необхідно застосовувати гнучкі моделі та інструменти управління залежно від життєвого циклу кризи: стабілізація ситуації, реструктуризація активів і зобов'язань, зниження імовірності банкрутства, попередження банкрутства,

санація, відновлення платоспроможності, профілактика (упередження) виникнення кризи у майбутньому.

Метою подальших досліджень є розробка методичного підходу до сегментації швейних підприємств за життєвим циклом кризи у рамках прийняття стратегічних управлінських рішень.

Література:

1. Лойко Д.М., Фомін О.О. Визначення рівня економічної безпеки швейного підприємства. Ефективна економіка. 2014. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_2_44 (дата доступу 01.02.2020).

2. Янковець Т.М., Бондаренко А.С. Інноваційні підходи в підвищенні прибутковості вітчизняних підприємств з виробництва одягу. Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія: Економічні науки. 2016. № 3. С. 138—149.

3. Маслак О.О., Гром'як О.Б. Експрес-діагностика внутрішніх криз на підприємстві. Економічні інновації. 2013. Вип. 54. С. 116—129.

4. Гарафонова О.І., Янковий Р.В. Застосування інновацій та інноваційних методів антикризового управління на вітчизняних підприємствах легкої промисловості в умовах кризового стану в країні. Науковий вісник Чернігівського державного інституту економіки і управління. Серія 1: Економіка. 2014. Вип. 4. С. 66—71.

5. Моргулець О.Б. Реструктуризація підприємств швейної промисловості України: обґрунтування економічної ефективності. Легка промисловість. 2007. № 4. С. 48—49.

6. Костіна О.М., Майборода О.Є. Методи та моделі діагностики кризового стану підприємства. Вісник Сумського державного університету. Сер.: Економіка. 2012. № 4. С. 91—97.

7. Корольов Ю.Ю. Аналітичні аспекти оцінки фінансового положення та діагностики імовірності кризи та банкрутства. Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси. 2013. Вип. 10 (2). С. 112—120.

8. Городня Т. А., Піддубчишин О. М. Механізм проведення діагностики кризового стану підприємства. Науковий вісник НАТУ України. 2013. Вип. 23.10. С. 181—185.

9. Олександренко І.В. Теоретичні аспекти діагностики кризового стану підприємства. Економічний форум. 2014. № 2. С. 140—144.

10. Надьон Г.О. Аналітичне підґрунтя діагностики кризи в діяльності підприємства. Управління проектами та розвиток виробництва. 2009. № 4. С. 44—54.

References:

1. Loiko, D. M. and Fomin, O. O. (2014), "Determining the level of economic security of the garment enterprise", *Efektivna ekonomika*, vol. 2. available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_2_44 (Accessed 1 February 2020).

2. Iankovets, T. M. and Bondarenko, A. S. (2016), "Innovative approaches to increase the profitability of domestic clothing manufacturing enterprises", *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu tekhnologii ta dizainu. Serii: Ekonomichni nauky*, vol. 3, pp. 138—149.

3. Maslak, O. O. and Hromiak, O. B. (2013), "Express diagnostics of internal crises at the enterprise", *Ekonomichni innovatsii*, vol. 54, pp. 116—129.

4. Harafoнова, O. I. and Yankovyi, R. V. (2014), "Application of innovations and innovative methods of crisis management in domestic enterprises of light industry in the conditions of crisis in the country", *Naukovyi visnyk Chernihivskoho derzhavnoho instytutu ekonomiky i upravlinnia. Serii 1: Ekonomika*, vol. 4, pp. 66—71.

5. Morhulets, O. B. (2007), "Restructuring of the garment industry in Ukraine: substantiation of economic efficiency", *Lehka promyslovist*, vol. 4, pp. 48—49.

6. Kostina, O. M. and Maiboroda, O. Ye. (2012), "Methods and models of diagnostics of the crisis state of the enterprise", *Visnyk Sumskoho derzhavnoho universytetu. Ser.: Ekonomika*, vol. 4, pp. 91—97.

7. Korolov, Yu. Yu. (2013), "Analytical aspects of assessment of financial position and diagnosis of probability of crisis and bankruptcy", *Ekonomichni nauky. Ser.: Oblik i finansy*, vol. 10 (2), pp. 112—120.

8. Horodnia, T. A. and Pidubchysyn, O. M. (2013), "The mechanism of diagnostics of crisis state of the enterprise", *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*, vol. 23.10, pp. 181—185.

9. Oleksandrenko, I. V. (2014), "Theoretical aspects of the enterprise crisis state diagnostics", *Ekonomichni forum*, vol. 2, pp. 140—144.

10. Nadon, H. O. (2009), "Analytical basis of crisis diagnostics in the activity of the enterprise", *Upravlinnia proektamy ta rozvytok vyrobnytstva*, vol. 4, pp. 44—54.

Стаття надійшла до редакції 30.03.2020 р.

www.agrosvit.info

Передплатний індекс: 23847

Виходить 24 рази на рік

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292